

Verslag SCCM auditordagen

ISO 14001 editie 2016

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieuprestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001-norm

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of veelevoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Verslag SCCM auditordagen

ISO 14001 editie 2016

11, 14, 19 en 20 januari 2016

Discussie over praktijksituaties

Inleiding

Op 11, 14, 19 en 20 januari 2016 heeft SCCM vier dagen georganiseerd voor ISO 14001-auditors die werken voor de aangesloten certificatie-instellingen. Sinds 2000 organiseert SCCM jaarlijks de auditordagen voor ISO 14001. In 2009 is hiermee gestart voor OHSAS 18001.

Aan de auditordagen 2016 hebben in totaal 165 ISO 14001-auditors deelgenomen.

Doel van de auditordagen

Het doel van de auditordagen is om de kennis over een bepaald milieuonderwerp te verdiepen en om door bespreking van praktijksituaties ervaringen uit te wisselen en de werkwijze van de bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen bij de uitvoering van ISO 14001-audits te harmoniseren.

Voor de auditordagen verzamelt SCCM praktijksituaties die worden omgezet in casusbeschrijvingen met vragen hoe te handelen. Een deel van de auditordagen bestaat uit het onderling discussiëren over de gewenste handelwijze en het uitwisselen van ervaringen. Tegelijkertijd wordt daarmee de bekendheid met de inhoud van het ISO 14001-certificatieschema vergroot. Ook komen er aandachtspunten naar voren voor de verbetering van onderdelen van het certificatieschema. Deze aandachtspunten worden ingebracht bij het Centraal College van Deskundigen (CCvD). Het CCvD kan besluiten nadere richtlijnen in het ISO 14001-certificatieschema vast te leggen, bijvoorbeeld wanneer tijdens de discussies grote verschillen naar voren komen.

Thema auditordagen 2016

Tijdens de auditordagen 2016 heeft de ISO 14001:2015 centraal gestaan. Tijdens de dag is aan de hand van cases de interpretatie van de norm besproken. In de middag is een toelichting gegeven op de ontwikkelingen en wijzigingen in milieuwet- en -regelgeving.

Evaluatie auditordagen ISO 14001 editie 2016

De deelnemers aan deze auditordagen 2016 hebben deze dag als positief ervaren. De aanwezige auditors hebben de kwaliteit van de auditordagen gewaardeerd met een rapportcijfer van 7,1 gemiddeld.

Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen (SCCM)

SCCM werkt samen met het bedrijfsleven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden aan een eenduidig en gewaardeerd certificaat voor ISO 14001 (milieu), EMAS (milieu), ISO 50001 (energie) en OHSAS 18001 (arbo). SCCM stelt daarvoor onder andere de 'spelregels' voor het certificeren op (zogenaamde certificatieschema's). Alle activiteiten van SCCM zijn gericht op het gebruik van managementsystemen om de prestaties van bedrijven en organisaties te verbeteren, risico's te beheersen en de relatie met klanten en overheden te versterken. Met een gecertificeerd managementsysteem leggen organisaties de basis voor duurzaam ondernemen. www.sccm.nl is het centrale informatiepunt. Naast overzichten van gecertificeerde organisaties en aangesloten certificatie-instellingen vindt u hier hulpmiddelen en tips voor het invoeren van een managementsysteem.

Uitkomsten van bespreking praktijksituaties

In kleine groepen hebben de deelnemers over de cases en vragen gediscussieerd. Na de discussies zijn de uitkomsten in een plenaire sessie besproken. Dit verslag geeft per vraag de gewenste handelwijze weer. Het verslag is op 12 april 2016 door het CCvD geaccordeerd.

Op de website van SCCM zijn alle cases en vragen, die in de loop der jaren tijdens de auditordagen ISO 14001 en OHSAS 18001 zijn besproken, toegankelijk gemaakt met de gewenste antwoorden. De cases kunnen per onderwerp of per jaar worden opgezocht.

Over de volgende onderwerpen uit de ISO 14001:2015 is tijdens de auditordagen gesproken:

ONDERWERP	VRAAGNUMMERS
→ Context van de organisatie en belanghebbenden	1
→ Milieuaspecten en levenscyclusbenadering	2, 4, 5
→ Communicatie en betrouwbaarheid van milieu-informatie	3
→ Auditplan en competenties	6
→ Beoordeling leiderschap	7

De vragen zijn beantwoord aan de hand van een bedrijfsbeschrijving van de fictieve bedrijven BasicChemicals Nederland bv en KuPak bv, zie bijlage.

In de volgende vragen en antwoorden wordt verwezen naar paragrafen in de ISO 14001:2015-norm.

Context van de organisatie en belanghebbenden (ISO 14001 paragraaf 4.1 en 4.2)

1

VRAAG 1A T/M 1C

- 1A Welke belangrijke punten (issues) verwacht je dat bij de productievestiging BasicChemicals Nederland bv op basis van de contextanalyse minimaal naar voren komen?
- 1B Dient er ook aandacht te zijn voor ontwikkelingen met betrekking tot het gebruik van de producten die BasicChemicals Nederland bv fabriceert (de verkoop wordt namelijk niet door BasicChemicals Nederland bv verzorgd)? Zo ja, welke issues en belanghebbenden zijn er in relatie tot het gebruik van de producten?
- 1C BasicChemicals Nederland bv heeft het resultaat van de analyse van context en belanghebbenden op circa 1 A4 vastgelegd. Daarop staan een 8-tal 'issues', een overzicht van belanghebbende partijen en hun behoeften en verwachtingen met mogelijke complianceverplichtingen.

Wanneer je tijdens de audit aan de KAM-manager vraagt naar de invulling van art. 4.1 en 4.2 krijg je het betreffende A4. De punten die genoemd zijn zien er voor de hand liggend uit. Is hiermee de beoordeling van art. 4.1 en 4.2 afgerond of wil je daar nog meer van weten? Indien je nog meer wilt weten: wat wil je van wie weten?

1

GEWENSTE BENADERING 1A T/M 1C

- 1A De volgende belangrijke punten (op basis van art. 4.1) kunnen bij een bedrijf als BasicChemicals naar voren komen:
- beleid of eisen van de moeder organisatie;
 - technologische ontwikkelingen en de status van (bepaalde) installaties
 - incidenten bij derden;
 - grondstoffenbeschikbaarheid;
 - ontwikkelingen in de omgeving (natuurgebied / geluid / bedrijfsterrein);
 - overstromingsgevaar en aardbevingen;
 - CO₂-beleid overheid;
 - geluid/gevaar voor omgeving;
 - ontwikkelingen/gevaren vanuit omliggende bedrijven;

- verwachtingen stakeholders (inclusief omgeving, milieuorganisaties, klanten, brancheorganisatie);
- ontwikkelingen in wet en regelgeving.

Bij het vaststellen van de belangrijke punten is het niet de bedoeling om alle mogelijke milieuaspecten te identificeren, dat gebeurt op basis van de eisen in hoofdstuk 6. Het gaat om de punten die speciale aandacht behoeven.

- 1B Ook wanneer de verkoop via een zusterorganisatie verloopt zal BasicChemicals Nederland inzicht moeten hebben in de wijze waarop de producten worden gebruikt om ook aan te kunnen tonen dat de vermindering van de milieubelasting in de keten aandacht krijgt (dat kan ook op andere plaatsen in het concern zijn). Van belang is dat er bijvoorbeeld inzicht is in:

- informatie over samenstelling en gebruik product (al beschikbaar via Reach-verplichting);
- de volgende stappen in de keten waar de producten van BasicChemicals worden gebruikt en de alternatieven die er daar zijn (in het licht van een circulaire economie);
- de wijze van verpakking en eventuele afvoer/hergebruik van verpakkingen;
- de recyclebaarheid van verwerkte producten;
- wetgeving ten aanzien van (verwerkt) product en eventuele verpakking.

Belanghebbenden zijn 'afnemers' binnen het concern, zoals de researchafdeling. Ook kunnen er verwerkers en gebruikers van de producten in Nederland zijn waarmee BasicChemicals contact heeft. Van belang is dat BasicChemicals Nederland aantoont dat het ook de mogelijkheden benut om de verantwoordelijke delen van het concern te beïnvloeden en van informatie te voorzien die uit de Nederlandse markt naar voren komt. In Nederland kunnen er ontwikkelingen zijn - via bijvoorbeeld universiteiten, Topsector Chemie - die voor het gehele concern relevant zijn.

- 1C In de norm is geen documentatie-eis opgenomen ten aanzien van de analyse van de context en belanghebbenden. De auditor zal door interviews moeten onderzoeken op basis van welk proces de analyse (en in dit geval het betreffende A4) tot stand is gekomen. Wie zijn er binnen de eigen organisatie betrokken geweest? Wie zijn er extern benaderd? Hoe is dat gebeurd? Welke andere bronnen zijn geraadpleegd? Hoe is de informatie intern gewogen? Door verschillende personen te interviewen zal moeten blijken of er een consistent beeld over de uitvoering van het proces naar voren komt. Daaruit zal ook moeten blijken hoe de informatie 'actueel' wordt gehouden. Is het een eenmalige exercitie of is er een structureler contact met verschillende partijen. Bij de directiebeoordeling zullen ook wijzigingen in de analyse van de context en de belanghebbenden moeten worden meegenomen. Zo is er ook een relatie met het onderdeel communicatie. Het actueel houden van het inzicht in ontwikkelingen kan gekoppeld zijn aan communicatie met betrokken partijen.

Hiervoor zullen bijvoorbeeld bij verschillende MT- en directieleden worden geïnterviewd met verantwoordelijkheden op gebied van productie, financiën, HRM, productieleiders e.d.

Milieuaspecten en levenscyclusbenadering (ISO 14001 paragraaf 6.1.2)

2

VRAAG 2A T/M 2C

- 2A Wat verwacht je van BasicChemicals Nederland bv terug te zien aan milieuaspecten (6.1.2) in het licht van de levenscyclusbenadering in de fases nadat de productie in Nederland heeft plaatsgevonden (uitgaande van de verkoop via BasicChemicals Sales in Frankrijk)?
- 2B Zou het antwoord op 2A anders zijn in de situatie dat de verkoop wordt uitgevoerd door BasicChemicals Nederland bv zelf?
- 2C Op basis van art. 8.1 a) *moet de organisatie in overeenstemming met een levenscyclusperspectief passend bij de situatie beheersmaatregelen vaststellen om te bewerkstelligen dat in het ontwerp- en ontwikkelproces voor het product of de dienst haar milieueis(en) wordt (worden) meegenomen, met overweging van elke fase van hun levenscyclus.* Wat zouden 'haar milieueis(en)' kunnen zijn en hoe kan BasisChemicals Nederland bv hier met beheersmaatregelen invulling aan geven?

2

GEWENSTE BENADERING 2A T/M 2C

- 2A Milieuaspecten in het licht van de levenscyclusbenadering die optreden na de productie:
- verpakking;
 - logistiek en transport;
 - veiligheid (tijdens transport, op- en overslag, gebruik in volgende schakels in de keten);
 - risico's bij verbranding/storting;
 - recyclebaarheid;
 - afvalstoffen ontstaan bij productie .
- 2B Nee, de milieuaspecten zijn in beide situaties gelijk door het gelijk blijven van de uitgangspunten. De beïnvloedbaarheid van de organisatie op de milieuaspecten met betrekking tot samenstelling van producten en verkoop zal wel anders liggen.

- 2C Milieueisen gerelateerd aan het ontwerp- en ontwikkelproces kunnen zijn:
- produceren met zo min mogelijk CO₂-uitstoot, verminderen energieverbruik, afval,;
 - doelstellingen voor onderhoud installaties e.d.;
 - voldoen aan wet- en regelgeving (ten aanzien van installaties en/of emissies);
 - alternatieven voor grondstoffen en verpakking.

De milieueisen kunnen op verschillende momenten aan de orde zijn. Bijvoorbeeld bij het ontwikkelen/ontwerpen van nieuwe productieprocessen maar ook bij het onderhoud. De management of change procedures (MoC) kunnen worden gebruikt voor het borgen dat milieueisen ook worden geïmplementeerd.

De scope is nu alleen gericht op de productie. Bij een uitgebreidere scope kan ook worden gekeken naar klanten, research en development, gebruiksfase van het product e.d.

Communicatie en betrouwbaarheid van milieu-informatie (ISO 14001 paragraaf 7.4.1 en 9.1.1)

3

VRAAG 3A T/M 3E

- 3A Welke informatie moet BasicChemicals tijdens de audit geven om te kunnen vaststellen dat de organisatie betrouwbare milieu-informatie communiceert?
- 3B Hoe ver wil je bij een bedrijf als BasicChemicals gaan bij het beoordelen van de eis dat de gecommuniceerde informatie in overeenstemming is met de gegenereerde informatie en betrouwbaar is: Hoe vaak komt dit terug in de audits? Hoeveel en welke cijfers zou je willen beoordelen? Hoe diep ga je met de beoordeling?
- 3C Wanneer is de situatie zodanig dat er bij BasicChemicals een afwijking wordt geschreven op het niet leveren van betrouwbare informatie?
- 3D Is het nodig dat het auditteam van de CI voor het auditen van de eisen ten aanzien van de kwaliteit van de informatie in de nieuwe norm beschikt over aanvullende competenties ten opzichte van het auditen op basis van ISO 14001:2004. Zo ja, welke competenties zijn dat?
- 3E Mag je van de directie verwachten dat deze instaat voor de betrouwbaarheid van de informatie (bijvoorbeeld op basis van art. 5.1 a), 5.3 b) en 9.3)? Zo ja, hoe kun je daar tijdens de audit gebruik van maken?

- 3A Het is de verantwoordelijkheid van de gecertificeerde organisatie om te zorgen dat processen zodanig zijn dat valide en betrouwbare milieu-informatie wordt gegenereerd. De auditor zal daarom de vraag moeten stellen hoe de organisatie borgt dat ‘betrouwbare informatie’ wordt geleverd. Hoe voorkomt de organisatie (directie/KAM-manager) dat er milieu-informatie naar buiten gaat die niet betrouwbaar is? De al dan niet gedocumenteerde processen kunnen vervolgens worden gecheckt bij personen die betrokken zijn bij het genereren van milieu-informatie en bij personen die de informatie gebruiken (bijvoorbeeld marketing-/verkoopafdeling). Hierbij wordt onder andere gekeken naar verantwoordelijkheden en controle en verificatie van cijfers.
- Gekeken wordt naar de informatie die door de organisatie wordt gecommuniceerd zoals website, eventuele rapportages naar overheid of jaarverslagen, directiebeoordeling waarin de milieu-performance wordt besproken.
- De auditor zal steekproefsgewijs controleren of gegevens kloppen, hoe het proces voor het tot stand komen van de cijfers verloopt en wat de rol is van de directie bij het tot stand komen van betrouwbare gegevens.
- 3B Bij zowel een initiële audit als een herbeoordeling wordt gekeken naar de algemene borgingsmechanismen en de werking daarvan en zullen er steekproeven zijn. Bij elke (controle)audit wordt door middel van een steekproef beoordeeld hoe cijfers tot stand komen en of de cijfers kloppen. Een goede manier om de kwaliteit van de totstandkoming van milieu-informatie te beoordelen is de uitvoering van een complete audittrail voor getallen opgenomen in een rapportage. Het gehele proces wordt dan doorlopen van het verzamelen van data tot de publicatie van cijfers.
- 3C Een afwijking kan bijvoorbeeld worden geschreven:
- bij het ontbreken van processen die nodig zijn om tot betrouwbare informatie te komen;
 - bij het structureel niet werken van de processen (wanneer uit meerdere steekproeven blijkt dat de milieu-informatie niet betrouwbaar is);
 - als informatie onvoldoende waarheidsgetrouw is, misleidend is, niet feitelijk, nauwkeurig of betrouwbaar is, worden afwijkingen geschreven. Dit zijn uit A7.4 (c en d) de belangrijkste punten.
- 3D De ISO 17021-2 wordt aangepast aan de ISO 14001:2015. In de huidige ISO 17021-2 zijn geen specifieke eisen aan de competenties gesteld met betrekking tot het beoordelen van de kwaliteit van de milieu-informatie. Door de auditoren wordt verschillend gedacht over de noodzaak om over aanvullende competenties te beschikken. Een deel vindt dit nodig omdat de beoordeling verder gaat dan dat dat op basis van de ISO 14001:2004 wordt gedaan. Een ander deel van de auditoren is van mening dat de werkzaamheden niet wezenlijk veranderen en er daarom geen aanvullende competenties nodig zijn. Bij aanvullende competenties kan gedacht worden aan:
- principes van administratieve organisatie en interne controle mechanismen;
 - technieken van steekproeftrekking;
 - werking en kritische punten van bepaalde meetinstrumenten;
 - monitoring in kader van CO₂-emissiehandel en bijbehorende rapportages en verificaties;
 - ISO 14064-1/2/3 (kwantificering, verslaglegging en verificatie van broeikasemissies).

3E Ja, de directie moet voor de betrouwbaarheid instaan. Het is dan ook goed om de directie te vragen of zij daarvoor in staat (en waarom). Ook kan gevraagd worden of de directie hiervoor zou willen tekenen. Indien tijdens de audit andere informatie op andere niveaus naar voren komt kan dit later worden teruggekoppeld naar de directie.

Milieuaspecten en levenscyclus KuPak (ISO 14001 paragraaf 6.1.2)

4

VRAAG 4A T/M 4B

KuPak bv heeft het design van de producten geïdentificeerd als een van de milieuaspecten. Er is regelmatig contact met de grootste klant. Het is echter duidelijk dat deze niet geïnteresseerd is in andere verpakkingen, dit zou teveel afbreuk doen aan de luxe uitstraling van de producten.

- 4A Omdat de klant niet is geïnteresseerd in het aanpassen van het verpakkingsmateriaal (en KuPak ook bang is deze klant te verliezen) is er verder geen aandacht besteed aan dit milieuaspect. Is dit acceptabel? Zo ja, wat verwacht je aan bewijs te zien? Zo nee, wat zou de organisatie minimaal moeten doen?
- 4B Voor de kunststofproducent is vanuit de levenscyclusbenadering de inkoop van het granulaat een milieuaspect. Ten aanzien van het granulaat zijn belangrijke invalshoeken de milieubelasting bij de productie ervan en de mate van inzet van gerecycled granulaat. Nadeel van het gerecyclede granulaat is de mate van zuiverheid en de hogere prijs door extra nabehandeling. De producten worden bij een groothandel ingekocht. Wat verwacht je van KuPak bv bij de inkoop van het granulaat: moet bijvoorbeeld de CO₂-belasting van verschillende granulaatproducenten worden vergeleken? Moet (wanneer dit technisch verantwoord is) de productie met gerecycled granulaat plaatsvinden of worden aangeboden? Of is het feit dat er over nagedacht is al voldoende?

4

GEWENSTE BENADERING 4A T/M 4B

- 4A Dit is niet acceptabel, het bedrijf moet minimaal uitgewerkt hebben wat de milieuconsequenties zijn van de huidige verpakkingsopties en dit, samen met oplossingsrichtingen, met de klanten hebben besproken. De klanten van KuPak moet zich bewust zijn van de milieuconsequenties van de huidige verpakking. Uiteindelijk bepaalt de klant of zij een andere verpakking willen.

- 4B Indien gerecycled granulaat voor dezelfde prijs kan worden aangeboden binnen de specificatie zou dat het een goed beleid zijn om gerecycled granulaat te gebruiken. Op zijn minst zou de optie van gerecycled granulaat bij klanten onder de aandacht worden gebracht of eventueel in aanbiedingen geoffreerd als alternatief.

Voor wat betreft de inkoop van nieuw granulaat is het de vraag of het mogelijk is de producten te vergelijken (eventueel op basis van CO₂-belasting). Misschien kan ook worden gekeken naar de plaats waar de productie heeft plaatsgevonden in verband met transportafstanden.

Milieuaspecten en levenscyclus algemeen (ISO 14001 paragraaf 6.1.2)

5

VRAAG 5

- 5 Hoe zou je meer in het algemeen moeten omgaan met de levenscyclusbenadering bij bedrijven welke volgens een door derden opgesteld bestek/tekening produceren (of diensten leveren)? Moet het bedrijf bijvoorbeeld altijd bekend zijn met de milieuaspecten van voorgeschreven materialen en/of het product zelf en de mogelijkheden om deze te beïnvloeden? Moet het bedrijf alternatieven ook altijd aanbieden, ook al is bekend dat de invloed op het besluit van de klant minimaal is? Hoe bepaal je deze invloed?

5

GEWENSTE BENADERING

- 5 Er zal in ieder geval moeten zijn nagedacht over mogelijke milieuaspecten van belangrijke materialen en waar dit redelijkerwijs kan (voor zover bekend is wat er met de producten gebeurt) moeten worden ingeschat waar/hoe het product of dienst wordt gebruikt. Minimaal moet de organisatie zich bewust zijn van de mogelijke milieuaspecten die er zijn. Afhankelijk van de zwaarte van het milieuaspect moet met opdrachtgevers / klanten gecommuniceerd worden over alternatieven. Dit wil niet zeggen dat in elke offerte alternatieven moeten worden aangeboden. De uiteindelijke keuze voor alternatieven ligt bij de klant. Voorwaarde is dat aan wettelijke eisen wordt voldaan (bijvoorbeeld bij het vervangen van materialen bij bouwconstructies etc.).

Auditplan en competenties (ISO 14001 paragraaf 7.2 en 9.2)

6

VRAAG 6A T/M 6B

- 6A Wanneer je een auditplan voor certificatie op basis van ISO 14001:2004 vergelijkt met een auditplan voor certificatie op basis ISO 14001:2015 zijn er dan verschillen (bv. verdeling van de tijd) en zo ja wat zijn de belangrijkste bij een initiële / herbeoordelingsaudit en bij een controleaudit? Deze vraag beantwoorden voor de twee bedrijven die in deze case voorkomen BasicChemicals en KuPak (zie bijlage).
- 6B Stelt het auditen van het milieumanagementsysteem op basis van ISO 14001:2015 aanvullende eisen aan de competenties binnen het auditteam van de CI?

6

GEWENSTE BENADERING 6A T/M 6B

- 6A Voor beide bedrijven geldt dat meer tijd nodig is voor het beoordelen van:
- de contextanalyse;
 - het beleid (ook in relatie tot het strategisch beleid van de organisatie als geheel);
 - communicatie;
 - kwaliteit van informatie.

Om dit goed te kunnen beoordelen is meer tijd nodig om ook met andere functionarissen dan de KAM-manager of KAM-coördinator te praten.

De tijdsbesteding hangt ook af van de mate waarin de organisatie ook processen heeft gedocumenteerd. Wanneer er minder is gedocumenteerd zal er meer tijd nodig zijn voor interviews.

De auditoren vinden dat de voorbereiding van de audit met deze norm belangrijker wordt en dat in fase 1 van de certificatieaudit meer aandacht moet worden besteed of de organisatie gereed is voor certificatie waarbij niet alleen naar documentatie moet worden gekeken maar ook interviews nodig zijn.

- 6B Van belang is dat auditoren beschikken over voldoende branchekennis en bedrijfstechnische kennis. Hier worden hogere eisen aan gesteld in verband met het beoordelen van de contextanalyse en de relatie van het milieubeleid en de strategie van de organisatie. Ook voor het beoordelen van de identificatie van milieuaspecten vanuit het levenscyclusperspectief is dit van belang. Daarnaast moet de auditor voldoende communicatietechnieken beheersen om een gesprek met de directie over onder andere context en strategisch beleid te kunnen voeren. Ook wordt de noodzaak tot extra kennis over risicomanagement door verschillende auditoren aangegeven.

Beoordelen leiderschap (ISO 14001 paragraaf 5.1 en 5.3)

7

VRAAG 7A T/M 7B

- 7A In art. 5.1 van de norm worden verschillende eisen gesteld aan het leiderschap en de betrokkenheid. De punten a) tot en met i) uit art. 5.1 zullen voor een deel 'expliciet' en voor een deel 'impliciet' (in relatie tot het voldoen aan andere normen) worden beoordeeld. Geef aan welke punten uit art. 5.1 a) tot en met i) je 'expliciet' wilt beoordelen en hoe je dit doet.
- 7B Stel, je moet BasicChemicals Nederland bv certificeren. Het ligt voor de hand om op enig moment een interview met de directievoorzitter en/of leden van de directie te hebben.
- Zou je de directievoorzitter elke audit willen interviewen?
 - Op welk moment (of momenten) zou je de directievoorzitter tijdens de audit willen spreken?
 - Hoe vaak wil je de andere directieleden spreken?

7

GEWENSTE BENADERING 7A T/M 7B

- 7A Onderwerpen uit artikel 5.1 die expliciet beoordeeld worden:
- milieubeleid en doelstellingen in relatie tot bedrijfsbeleid (5.1 b);
 - beschikbaarheid middelen (5.1 d) (dit blijkt ook impliciet uit de uitvoering van bijvoorbeeld verbeteringen);
 - de communicatie van doeltreffendheid van het systeem (5.1 e);
 - resultaten / managementreview (5.1 f);
 - mensen aansturen om een bijdrage te leveren aan de doeltreffendheid van het systeem (5.1 g).

Onderwerpen die impliciet beoordeeld worden:

- verantwoordelijkheid voor doeltreffendheid van het milieumanagementsysteem (5.1 a);
- eisen van het milieumanagementsysteem geïntegreerd in de bedrijfsprocessen (5.1 c);
- leiderschap tonen (5.1 i).

7B Directievoorzitter: opnemen in het auditplan van de initiële audit (certificeringsaudit) en elke herbeoordeling.

Directieleden: minimaal een directielid bij elke controleaudit. Welk directielid is afhankelijk van de verantwoordelijkheden van de directieleden.

Aanwezigheid van de directie (bij voorkeur de directievoorzitter) bij de afsluiting van de audit is een signaal voor de betrokkenheid.

BIJLAGE

Bedrijfsbeschrijving BasicChemicals Nederland bv en KuPak bv

Tijdens de auditordagen ISO 14001 editie 2016 hebben de casevragen betrekking op de fictieve bedrijven BasicChemicals Nederland bv en KuPak bv. Onderstaand worden de bedrijven beschreven. Bij het opstellen van de beschrijving en documenten is gebruik gemaakt van informatie van ISO 14001-gecertificeerde bedrijven.

BasicChemicals Nederland bv

BasicChemicals Nederland bv is de Nederlandse productievestiging van een internationaal chemieconcern. Het ISO 14001:2004-certificaat heeft als scope 'de productie van basischemicaliën'. De organisatie op het certificaat is: BasicChemicals Nederland bv.

BasicChemicals Nederland bv is een dochter van BasicChemicals World Ltd. De verkoop van de producten gemaakt door BasicChemicals Nederland bv wordt verzorgd door BasicChemicals Sales in Frankrijk. De researchafdeling valt onder BasicChemicals World Ltd.

BasicChemicals Nederland bv is gevestigd op een industriepark in noord Nederland (dichtbij zee) en circa 2 kilometer van de bebouwde kom.

BasicChemicals Nederland bv is een pure productievestiging en kan geen eigen beleid maken ten aanzien van de producten die worden geproduceerd. De visie op de samenstelling van het productenpakket wordt door het management van BasicChemicals World bepaald. Research wordt ook vanuit de business unit geregeld.

BasicChemicals Nederland bv heeft een directie welke bestaat uit een directievoorzitter, directeur financiën en directeur operatie. Daaronder is een managementlaag met 8 managers. Daarvan zijn er 4 verantwoordelijk voor productie-units, 1 voor technische ontwikkeling en onderhoud en 3 voor ondersteunende diensten als personeel en organisatie, kwaliteit/arbo/milieu, financiën. De KAM-manager valt onder de directeur operatie. In totaal werken er circa 650 mensen die in dienst zijn van BasicChemicals Nederland bv. Er wordt volcontinu gewerkt in 3 ploegen.

BasicChemicals Nederland bv communiceert op verschillende manieren over de milieuprestaties.

Onderstaand een aantal belangrijke rapportages / communicatiemiddelen met verschillende doelgroepen:

- toezichhouders (o.a. Elektronisch Milieujaarverslag, verslag CO₂-emissiehandel, REACH-documentatie, details meetprogramma's voor diverse emissies, meldingen);
- personeel op locatie (o.a. informatie aan personeel over prestaties en behalen doelstellingen);
- klanten (o.a. offertes, brochures over producten, informatie over de CO₂- en waterfootprint van de geleverde producten);
- brancheorganisatie (o.a. rapportage in het kader van het responsible care programma);
- aandeelhouders/financiële markt (rapportage voor corporate duurzaamheidsverslag);
- omgeving/belanghebbenden/belangstellenden (o.a. duurzaamheidsverslag van de locatie, nieuwsbrieven voor omliggende bedrijven en bewoners).

Daarnaast is er een website. Op verschillende webpagina's wordt informatie over het milieubeleid gegeven (in tekst en in video's) en kunnen documenten worden gedownload.

KuPak bv

KuPak bv is producent van kunststof verpakkingsmaterialen voor luxe consumentenproducten. De verpakkingen worden geproduceerd op basis van de specificaties van de afnemer. KuPak bv is een klein bedrijf met enkele werknemers dat voor meer dan de helft van de omzet afhankelijk is van één klant. De verpakkingen van luxe producten zijn over het algemeen zwaarder gemaakt dan echt nodig en ook door de samenstelling moeilijk recyclebaar. KuPak bv heeft geen personeel voor research en ontwikkeling, de financiële situatie is moeilijk.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.
Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen
en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001 en OHSAS 18001.
Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante
milieu- en arbowet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van
gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 12 april 2016